

Piątek, 4 sierpnia

nr 91/2023 (323) | DARMOWA GAZETA MIEJSKA

ISSN 2720-0701 | NAKŁAD: 45 000

600 LAT ŁODZI
EX NAVICULA NAVIS

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

ŁODZIANIE KREUJĄ

ARCHITEKTURA
NA JEDWABIU

strona 7

NOWY WIADUKT JUŻ PRZEJEZDNY

NA UL. PRZYBYSZEWSKIEGO **strona 2**

AKTUALNOŚCI

ODKRYCIE
W... MUZEUM

strona 2

AKTUALNOŚCI

CENTRUM KOMIKSU
SZYKUJE SIĘ
DO OTWARCIA

strona 3

WEEKEND W ŁODZI

GDZIE SPĘDZIĆ
WOLNY CZAS
– PRZEWODNIK

strona 8-9

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

AUTOPROMOCJA

TWOJA REKLAMA W ŁÓDŹ.PL

ZADZWOŃ: 722 006 791

FOTO: ŁÓDŹ.PL, MAT. PRAS., FREEPIK

UL. PRZYBYSZEWSKIEGO

Minionej nocy (z 3 na 4 sierpnia) otwarty dla ruchu pojazdów został nowy wiadukt na ul. Przybyszewskiego. Dla aut i autobusów przejazd jest otwarty obu kierunkach, co znacznie ułatwi podróżowanie pomiędzy Widzewem a Zarzewem oraz odciążą trasę W-Z.

Ruch po wiadukcie odbywa się w obu kierunkach, w relacji wschód-zachód i zachód-wschód. Pojadą nimi również autobusy. Koniec z objazdami i utrudnieniami dla pasażerów. Na swoją trasę wróciła linia autobusowa 96, która będzie kursować w jednym, podstawowym wariancie – z Teofilowa na Janów – na wprost przez wiadukt na ul. Przybyszewskiego. Również prosto ul. Przybyszewskiego kursować będzie linia Z7. Zmienia się też trasa linii 75, która została wydłużona na Widzew przez ul. Niciarnianą. Natomiast po ul. Widzewskiej

WIADUKT JUŻ PRZEJEZDNY!

kursują oba warianty linii 64. Jadąc samochodem ul. Przybyszewskiego, wjazd na ul. Niciarnianą możliwy jest poprzez łącznik z nowo otwartego wiaduktu. Nie trzeba już przejeżdżać pod nimi. Nowe wiadukty na ul. Przybyszewskiego, wznoszone w miejscu starych, które trzeba było już wycofać z eksploatacji, staną się nowoczesnym

węzłem przesiadkowym, na którym zintegrowany zostanie cały miejski transport zbiorowy. Wzbogaci go też nowa stacja kolejowa Łódź Zarzew, której budowę zapowiadają PKP. Powstanie również infrastruktura dla rowerzystów, a pod wiaduktem znajdzie się miejsce na parkingi dla jednośladów i samochodów.

TAnd

PRZYBĘDZIE ROWEROWYCH STOJAKÓW

Zarząd Dróg i Transportu ma do rozmieszczenia 100 nowych stojaków na rowery. Na profilu miasta na Facebooku łodzianie wskazali lokalizacje, w których powinny zostać zainstalowane.

Wśród zgłoszonych propozycji, znalazły się m.in.: ul. Piotrkowska przy Ogrodach Geyera i kinie Charlie, ul. Tymienieckiego przy Loftach u Scheiblera i przy Fabryce Sztuki, jak również park Źródlika, ul. Rewolucji 1905 r., a także kilka lokalizacji na osiedlach. Wszystkie sugestie zostaną sprawdzone w terenie, a tam, gdzie będzie możliwość ich montażu, zostaną zainstalowane. W pierwszej kolejności wzięte pod

uwagę zostaną lokalizacje w centrum Łodzi, jednak każdy głos został zanotowany i posłuży jako cenna uwaga do dalszego rozwoju rowerowej infrastruktury. Propozycje kolejnych lokalizacji dla stojaków nadal można zgłaszać, pisząc na adres e-mail: zdit@zdit.uml.lodz.pl.

TAnd

Odkrycie w muzeum

W pałacu rodziny Poznańskich, siedzibie Muzeum Miasta Łodzi, odkryto fragmenty tapet z początku XX w.

W trakcie prac konserwatorskich w Sali Arkadkowej odsłonięto oryginalne, welirowe tapety, pochodzące prawdopodobnie z 1903 r. Przez dekady były przykryte gazetami, które położono na nich w latach 60. XX w.,

zamalowują je później kolejnymi warstwami farby – to uchroniło je przed zniszczeniem. Na tapetach widnieje neogotycki ornament, tzw. rybi pęcherz, któremu secesyjni twórcy nadali dekoracyjny charakter. Znaleździś zostanie zabezpieczone, a na jej wzór wyprodukowane będą nowe rolki, które pokryją najbardziej zniszczoną ścianę sali, co przywróci pomieszczeniu oryginalny wygląd.

red

REMONTY z udziałem miasta

Dzięki dopłatom z kasy miejskiej w 2023 r. poprawi się stan 23 łódzkich budynków, których właściciele otrzymali miejskie dotacje w ramach programu dopłat do remontów niebędących własnością gminy nieruchomości w Specjalnej Strefie Rewitalizacji.

Obecnie remonty współfinansowane przez gminę toczą się w 16 obiektach. Wśród nich jest m.in. widoczna na zdjęciu kamienica

przy ul. Próchnika 10. W kamienicy będącej własnością wspólnoty mieszkańców dofinansowaniem na kwotę 52 tys. zł objęto wymianę stolarki okiennej i drzwiowej

w budynku frontowym. Tegoroczny budżet programu dopłat do remontów w SSR wynosi 5 mln zł.

(pj)

Klejnoty ul. Włókienniczej

Nowi najemcy przejmują lokale użytkowe przy zrewitalizowanej ul. Włókienniczej. Pod numerem 12 działalność zainicjował należący do Doroty Kotwicy i Joanny Mach salon biżuterii Groovy.

– Wcześniej pracownia funkcjonowała na drugim piętrze w podwórku przy ul. Piotrkowskiej. Mało eks-

ponowane miejsce. Ulicę Włókienniczą odkryłam na nowo, idąc z domu do pracy. Byłam zachwycona tym, jak się zmienia, i marzyłam, by kiedyś przenieść tu nasz butik. Podoba mi się zarazem kameralność tej ulicy, ale też jej historia i ogromny potencjał, który zwabi tu odwiedzających – mówi Dorota.

Specjalnością istniejącej już od pięciu lat marki Groovy jest ręcznie wykonywana biżuteria, powstająca głównie z metali szlachetnych, naturalnych kamieni i szkła borokrzemowego. Są to kolczyki, pierścionki, naszyjniki, bransoletki i in. – Każda z naszych kolekcji jest inspirowana utwo-

rem muzycznym i sygnowana tytułem konkretnej piosenki. To ich „drugie dno” – dodaje Joanna. Przy ul. Włókienniczej działają już galeria sztuki, salon kosmetyczny, pracownia architektury i agencja nieruchomości.

(pj)

CIEMNA STRONA MIASTA NA SYGNALE

KRADZIEŻ POD OKIEM KAMERY

1 sierpnia około północy operator miejskiego monitoringu zauważył dwóch mężczyzn, wchodzących do wykopów na remontowanym odcinku ul. Przybyszewskiego (przy skrzyżowaniu z ul. Kruczą). Chwilę potem kamery monitoringu zarejestrowały w wykopie błysk światła, któremu towarzyszył splot iskier. Podejrze-

wając, że mężczyźni spowodowali zwarcie przy próbie kradzieży biegnących pod ziemią kabli energetycznych, operator monitoringu wysłał na ul. Przybyszewskiego patrol straży miejskiej, który zatrzymał obu mężczyzn i przekazał ich policjantom z VIII komisariatu łódzkiej policji

(pj)

OTWARCIE CENTRUM KOMIKSU I NARRACJI INTERAKTYWNEJ

Już w październiku otwiera się Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej w EC1 Łódź, inauguruje tym samym erę, w której miłośnicy komiksu i gier będą mogli zanurzyć się w fascynującym świecie interaktywnych opowieści.

Ekscytujące przygody, oryginalne postacie i niesamowite światy – te walory komiksów od zawsze przyciągały czytelników, zabierając ich w fascynującą podróż po wyobrażonych światach. W CKiNI, poprzez szereg interaktywnych doświadczeń i ekspozycji, twórcy komiksowych i gamingowych wystaw przybliżą odwiedzającym proces powstawania komiksów i produkcji gier wideo. Ekspozycja ukazywać będzie bogactwo polskiej sztuki komiksowej oraz

umożliwi zasmakowanie zarówno najnowszymi technologiami, jak i atmosfery dawnych salo-
nów gier.

– Odwiedzający będą nie tylko gośćmi przechadzającymi się po ekspozycji, staną się także twórcami interaktywnych opowieści! – mówi Adrian Kulesza, zastępca kierownika Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej. Październikowemu otwarciu towarzyszyć będzie wernisaż wielkiej, monograficznej wystawy Grzegorza Rosińskiego, rysownika takich komiksów, jak „Thorgal”, „Yans” czy „Kapitan Żbik”. To będzie największa

dotychczas wystawa, prezentująca prace mistrza w Polsce.

Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej stać będzie także za 43. edycją Międzynarodowego Festiwalu Komiksu i Gier, który odbędzie się w Łódzkiej Atlas Arenie w dn. 7-8 października. W programie m.in. strefa komiksu, strefa gier, strefa targowa, konkursy komiksowe, wystawy, warsztaty i spotkania z twórcami oraz strefa Star Wars, Manga Corner i konkurs Cosplay. W trakcie festiwalowego weekendu odbędą się również turnieje gier na PC i konsole, panele dyskusyjne i spotkania z ciekawymi gośćmi – także spoza Polski. Jedną z zaproszonych osób jest wybitny artysta komiksowy Thomas Ott.

Tematami przewodnimi Strefy Gier na 34. MFKiG będą przeszłość i przyszłość gamingu, czyli gry retro oraz gry oparte na innowacyjnych technologiach VR/AR, które jeszcze nie są dostępne dla masowego odbiorcy.

Sprzedż biletów do Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej oraz na Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier rozpocznie się już wkrótce.

red
FOT.LODZ.PL

Więcej o CKiNI i MFKiG:

KOCI AZYL W POTRZEBIE

Ciemne chmury zebrały się nad Mruczarnią, azylem dla bezdomnych kotów łódzkiej Fundacji Przytul Kota.

Zapowiedź znacznej podwyżki czynszu zmusza przytulisko do wyprowadzki z pomieszczeń, wynajmowanych dotychczas w przemysłowej części Teofilowa. Placówka, pełniąca rolę kociego pogotowia opiekuńczego, może odrozdzić się w innym miejscu, ale żeby tak się stało, potrzebuje finansowego wsparcia wszystkich, którym koci los nie jest obojętny.

– Mruczarnia funkcjonuje 8 lat. Przewinęło się przez nią prawie 1500 wymagających ratunku kotów: wynędzniałych, często przewlekłe chorych, ofiar wypadków lub ludzkiego

okrucieństwa. Dla niemal 1300 mruczków udało nam się znaleźć nowe domy i właścicieli – mówi Agnieszka Hodyra, prezes Fundacji Przytul Kota. – Nie chcemy przerywać tej passy, więc rozpoczęliśmy poszukiwanie nowego, najlepiej własnego miejsca, w którym będziemy mogli kontynuować działalność bez obaw o druzgocące podwyżki

opłat za wynajem. Dzięki darowiznom 1,5% podatku dochodowego, które otrzymaliśmy od osób wspierających fundację, dysponujemy pewną pulą środków, ale przy skromnym budżecie musimy ograniczać zamierania, a nie chcielibyśmy, żeby przelożyło się to na obniżenie jakości opieki nad zwierzętami. Żeby tak się nie stało, potrzebujemy pomocy.

Na powstanie wymarzonej Mruczarni 2.0 Fundacja Przytul Kota uruchomiła internetową zbiórkę na portalu Pomagam.pl: pomagam.pl/ratunekdlafpk. Na koncie jest już kilkanaście tysięcy złotych. Każda ofiarowana złotówka przybliży realizację celu.

(pj)

FOT.LODZ.PL

Choć łodzianie w tym roku produkują mniej śmieci, sortownia MPO Łódź odnotowała najwyższy w historii wskaźnik recyklingu. Z 20 637 ton odpadów, które trafiły tam od stycznia do lipca 2023 r., udało się pozyskać i sprzedać 10 277 ton surowców. Na nowo wykorzystanych zostanie więc aż 49,8% odpadów.

Odpady, które trafiają do sortowni, stanowią zaledwie ok. 30% wszystkich śmieci produkowanych przez mieszkańców Łodzi. Odpady zmieszane, gromadzone w czarnych workach, to 70%. Przeciętny łodzianin produkuje ok. 370 kg odpadów rocznie, a średnia UE to 500 kg odpadów na osobę rocznie.

Sortowane – odzyskane

Rekordowe wyniki są przede wszystkim efektem działań łodzian, którzy coraz sprawniej rozdzielają odpady w swoich domach. Zmieniła się też organizacja pracy w samej sortowni. Obecnie na dwie zmiany pracuje tam 160 osób. Sprzęt został wymieniony na nowy, powstały dwie dodatkowe linie, służące do segregacji stali i aluminium. Sortownia codziennie odzyskuje ok. 18 ton kartonu, 4,5 tony papieru, 33 tony szkła, 4 tony plastiku z butelek PET oraz 390 kg aluminium. Pracownicy ręcznie wybierają cenne surowce, które potem są czyszczone, prasowane, pakowane i sprzedawane.

MK

FOT.LODZ.PL

REMONT UL. TELEFONICZNEJ JUŻ NA PÓŁMETKU

Mieszkańcy Stoków już wkrótce pojedą odnowioną ul. Telefoniczną.

Wykonawca szykuje się do ułożenia nowej nawierzchni, ale zanim to się stanie, trzeba dokończyć budowę kanału deszczowego, który będzie zapobiegał podtapianiu okolicznych ulic i domów podczas nawałnic. Okolice ul. Telefonicznej były regularnie zalewane. Nowa kanalizacja będzie szybciej odprowadzała wodę podczas burz i ulewnych deszczów. Kanał deszczowy o średnicy 60 cm układany jest ok. 3,5 m pod ziemią i sukcesywnie zasypywa-

ny. Wykonawca ukończył już połowę prac kanalizacyjnych, tocących się na kilometrowym odcinku od ul. Krokusowej do ul. Czorszyńskiej. Na czas robót ul. Telefoniczna została wyłączona z ruchu, ale już niedługo znowu pojedą nią samochody. Układanie nowej nawierzchni będzie odbywać się etapowo, wraz z postępowaniem budowy kanalizacji. Pierwsze roboty drogowe na już ukończonych odcinkach rozpoczną się w ciągu kilku tygodni. Modernizacja ul. Telefonicznej kosztować będzie niemal 8 mln zł. Zakończy się na przełomie 2023 i 2024 r.

MK
FOTO. ŁÓDŹ.PL

Miejskie Centrum Medyczne Widzew sfinalizowało modernizację poradni rehabilitacji i fizjoterapii w placówce przy al. Piłsudskiego 157.

Ładniej i wygodniej

Wyremontowano dwa gabinety, powiększono też szatnie i przebieralnie dla osób korzystających z kriokomory – odświeżono ściany, położono nową wykładzinę, zamontowano nowe drzwi, wstawiono nowe meble: kolorowe szafki i ławki. Z szatni może skorzystać 50 pacjentów. Inwestycja za 45 tys. zł poprawi komfort pacjentów podczas fizjoterapii oraz usprawni przepływ osób korzystających z kriokomory. Kabina ta jest wykorzystywana do leczenia osób z chorobami neurologicznymi, reuma-

tologicznymi i ortopedycznymi. Zainstalowano ją w 2022 r. i do tej pory skorzystało z niej ponad 200 osób. Odnowiony został też gabinet przeznaczony dla masażystów oraz pomieszczenie do rehabilitacji, w którym znajdują się m.in. rowery stacjonarne. Wymieniono w nich podłogę i odświeżono ściany. Zainstalowano również podwieszany sufit z nowym oświetleniem. **red**

FOTO. ŁÓDŹ.PL

RED BULL SOUNDCLASH W ATLAS ARENIE

RAPERSKI POJEDYNEK

Jeszcze nie ostygły emocje po koncertach towarzyszących obchodom 600-lecia Łodzi, a jedna z gwiazd ponownie zawita do miasta.

14 października w Atlas Arenie w Łodzi odbędzie się Red Bull SoundClash,

który w swoim rodzaju jest jedynym muzycznym pojedynkiem, w którego szrankach tym razem staną raperzy Oki i Kukon. Zgodnie z formułą Red Bull SoundClash będą rywalizować ze sobą w kilku specjalnych rundach, mogą np.

zapraszać gości specjalnych oraz przejmować utwory oponenta. O tym, kto wypadnie w nich lepiej, zdecyduje głosząca aplauzem publiczność.

Pierwsza polska edycja Red Bull SoundClash odbyła się w 2012 r. z udziałem zespołów Fisz Emade i Acid Drinkers (wygrali ten pierwszy), druga – w 2019 r. z udziałem Krzysztofa Zalewskiego i Grubsona (wygrał ten drugi), a trzecia – w 2022 r., kiedy Tymek zebrał większe brawa niż Otsochodzi. **red**

FOTO. DOMINIK CZERNY

Oki vs. Kukon

CHARYTATYWNE MIODOBRANIE

Już drugie w tym roku miodobranie odbyło się w pasiece łódzkiego Centrum Biznesowego Synergia, na którego terenach – na biurkach przy ul. Wólczańskiej i wokół nich – żyje ok. 30 pszczołich rodzin.

Zebrało łącznie blisko 380 litrów akacjowego i lipowego miodu, a każda jego kropla zmieni się w dobroczynne złoto. I to podwójnie! Miód z Synergii trafił do sprzedaży, z której cały dochód zostanie podwójony przez Centrum Biznesowe Synergia i zasili konto Fundacji Dom w Łodzi, która prowadzi jedyny w Polsce dom dziecka dla dzieci chorych i niepełnosprawnych.

– Jaka by to nie była kwota, całą spożytkujemy na opiekę medyczną naszych małych pacjentów i zapewnienie im koniecznych środków medycznych i leków, które w naszym domu są bardzo potrzebne. Całodobowo zajmujemy się dziećmi z różnymi chorobami i niepełnosprawnościami, wymagającymi bardzo szczególnej medycznej troski. Cudownie, że możemy liczyć na wsparcie, dzięki któremu możemy lepiej i sprawniej reagować na ich potrzeby – mówi Marta Libiszowska z Fundacji Dom w Łodzi. Miód w cenie 60 zł/l można kupić w sklepie Winoteqa, mieszczącym się na parterze biurowca Zielony by Synergia przy ul. Wólczańskiej 143. **(pj)**

FOTO. MAT PRAS.

FOTO: MARCO BISTRO

MARCO ZAPRASZA DO STOŁU

Lokal po dawnej klubokawiarni Kipisz ma już nowego najemcę. Marco Ghia otworzył tam swoje włoskie Marco Bistro (ul. Piotrkowska 282). Oferuje domowe dania i kultowe desery.

Niektórym łodzianom ta lokalizacja powinna być już znana. Na tyłach Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi jeszcze do niedawna funkcjonowała

klubokawiarnia Kipisz. Obecnie możemy liczyć tam na nową restaurację z włoskimi klasykami. Jej ogromnym atutem jest zielony ogródek, z dala od zgiełku miasta i z widokiem na park Reymonta.

Jak we włoskim domu

Szefem kuchni jest rodowity Włoch, który serwuje gościom dania jak u siebie w domu. Stąd też od razu po wejściu czuć luźną i rodzinną atmosferę. Menu jest krótkie, ale zawiera wszystkie smaki, do których chcemy powracać. Na mały głód lub dobry początek wizyty możemy wybierać z przystawek. Wśród nich znajdzie-

my: sałatkę caprese z pomidorkami z patelni, talerz wędlin i serów, bruschette, łososia marynowanego z pieczonymi ziemniaczkami czy wytrawny sernik z gorgonzoli. Dania główne utwierdzą nas w tym, że jesteśmy już na półwyspie. Jest carbonara z guanciale (rodzaj dojrzewającej szynki), sezonowe risotto, toskańska lasagne, spaghetti z pomidorowym sosem amatriciana czy bocconcini di pollo (kawałki kurczaka w sosie cytrynowym).

Słodka gablotka

Obok deserów nie można przejść obojętnie. Jeśli nie „zmieścimy” ich już na miejscu, warto wziąć je ze sobą na wynos. Ze słodkiej gabloty u Marco będą wyglądać na nas: sezonowe tiramisu, sycylijskie cannoli, sfogliatella z kremem z sera ricotta czy panna cotta z owocami. Godziny otwarcia: od wtorku do czwartku w godz. 12:00–20:00, w piątek i sobotę w godz. 12:00–22:00, a w niedzielę w godz. 11:00–21:00.

KS

INFO

W przestronnym ogródku bistro czworonogi są mile widziane.

FOTO: MAT. PRAS.

WIĘCEJ CZASU NA REZERWACJĘ

Festiwal sztuki restauracyjnej Fine Dining Week został przedłużony do 13 sierpnia. To więcej czasu dla gości, którzy jeszcze nie zdążyli zarezerwować kolacji, a właściwie, jak mówią organizatorzy – bogatych doświadczeń kulinarnych.

Ta edycja festiwalu to opowieść o nowoczesnej gościnności, która obok dań i kunsztu szefa kuchni determinuje całe doświadczenie kulinarne. Cechuje się

profesjonalną i przyjacielską obsługą oraz zwracaniem szczególnej uwagi na karmienie nie tylko brzucha, ale i wzroku.

W ramach wydarzenia będzie można odwiedzić restauracje premium oraz te młode, które aspirują do tego miana. Swoje popisowe dania w Łodzi i okolicach przygotowują: Ukryte Rzeki, Piwnica Łódzka, SoTe i Farma Bii. Ta ostatnia restauracja znajduje się w pensjonacie ze szkołą gotowania, a wszystko w otoczeniu Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Dla osób lubiących wycieczki za miasto

będzie to dobra okazja do uprawiania gastroturystyki w okolicach Łodzi.

Na czym to polega?

Na gości czekają doświadczenia restauracyjne, dostępne w festiwalowych zestawach: trzy dania + amuse-bouche + koktajl za 99 zł, pięć dań + amuse-bouche + koktajl za 179 zł oraz większe, rozbudowane menu w cenie powyżej 199 zł. Podczas rezerwacji na stronie restaurantclub.pl należy wybrać liczbę osób, datę, godzinę oraz jedno z dwóch menu. Każda wizyta jest przewidziana na 120 minut. red

INFO

Dla gości przygotowano specjalne rabaty:
 ■ 25 zł na poniedziałki, wtorki i środy – KOD: 3DNI25PLN
 ■ 50 zł na rezerwację dla 5 i więcej osób – KOD: GRUPA50PLN

TAŃCZYĆ KAŻDY MOŻE

Taniec to dla seniorów doskonały sposób aktywnego spędzania czasu. Tak jak pływanie angażuje wszystkie mięśnie, usprawnia stawy i poprawia kondycję organizmu. Ciało tancerza produkuje więcej hormonów szczęścia, czyli endorfin, które są odpowiedzialne za dobry nastrój.

Aktywność fizyczna jest bardzo ważna, niezależnie od wieku. Osoby starsze często wybierają nordic walking czy jazdę na rowerze, a wiele z nich nie zdaje sobie sprawy, że taniec jest również formą ruchu, która pozytywnie wpływa na zdrowie. Z jego dobrodziejstwa mogą korzystać osoby w każdym wieku i o różnym stopniu sprawności fizycznej.

Dlaczego warto tańczyć?

Taniec dodaje energii, zmniejsza stres i sprawia radość. Jest sposobem na przedłużenie młodości i dobre samopoczucie. Wiele osób jest zdania, że może on nawet wesprzeć terapię niektórych schorzeń, ponieważ pozwala zapomnieć o zmęczeniu i bólu. Jest także formą rehabilitacji (po konsultacji z lekarzem), bo rozciąga mięśnie i usprawnia stawy, doskonale wpływa też na koordynację ruchową - modeluje i prostuje sylwetkę. Ponadto sprzyja nawiązywaniu kontaktów towarzyskich, zmniejszając poczucie osamotnienia, które często doskwiera osobom starszym.

Roztańczony senior

Wielu miłośników tańca spotyka się na wieczorkach tanecznych dla seniorów w łódzkich domach kultury. Dla chcących wejść w świat tańca organizowane są kursy walca angielskiego, fokstrota czy tańców latynoamerykańskich. Ostatnio dużą popularnością cieszy się tango. Osoby bardziej żywiołowe i chcące wyjść poza schemat mogą spróbować tańców nowoczesnych. Hip-hop czy zumba nie są zarezerwowane dla młodzieży!

Nie bój się tańczyć hip-hop

Dowodem na to, że hip-hop nie należy wyłącznie dla młodych, jest łódzka grupa taneczna „Yo! Yo!”. Zespół tworzą seniorzy, którzy pod okiem trenera poznają tajniki tego energetycznego tańca. Grupa miała już okazję prezentować się na dużej scenie, uświetniając Galę Wolontariatu w Łodzi i Pabianicach czy Taneczną Gwiazdkę szkoły tańca Urban Dance Zone w Teatrze „Dom”. Zespół zatańczył też w programie „Dzień Dobry TVN”!

A może energetyczna zumba?

Popularna na całym świecie zumba łączy elementy tańców latynoamerykańskich z aerobikiem. W łódzkich domach kultury i klubach fitness odbywają się zajęcia z zumbą przeznaczone dla seniorów. Łatwa do opanowania choreografia, rytmicz-

n a mu - z y k a i duża dawka energii gwarantują wspaniały trening, który dodaje sił, ale też odejmuje lat.

Pomponiary 60+

Łódzkie cheerleaderki po sześćdziesiątce - młodzianki - udowadniają, że można tańczyć w każdym wieku i co tylko się chce. Nazywają siebie żartobliwie „pomponiarami”. Są jedyną taką grupą w Łodzi i regionie. Występują w osiedlowych ośrodkach kultury, ale także na dużych imprezach, takich jak Senioralia. Były zapraszane do lokalnych mediów i telewizji śniadaniowych. Stworzenie zespołu tanecznego z cheerleaderkami to pomysł łódzkich senierek, spotykających się w Ośrodku Kultury „Karolew” (przy ul. Bratysławskiej 6A), które twierdzą, że ruch jest najlepszą rehabilitacją.

Alup
FOT.LODZ.PL
ARCHIWUM MŁODZIANKI
ARCHIWUM YO! YO!

PARKOWA GIMNASTYKA

Zielona Łódź zaprasza na bezpłatne zajęcia gimnastyczne dla seniorów, które do końca wakacji odbywają się w parku Podolskim (Zarzew).

Ćwiczenia na siłowni street workout zostały tak przygotowane, by spro-

stali im wszyscy dorośli - szczególnie seniorzy. Na zajęcia można wybrać się we wtorki w godz. 9:00-10:00 oraz 10:00-11.00, a także w soboty w godz. 17:00-18:00. Nie są wymagane zapisy, wystarczy przyjść do parku Podol-

skiego w okolicy urzędzeń do street workoutu, znajdujących się w zachodniej części zieleńca. Zajęcia, prowadzone przez wykwalifikowanego instruktora rehabilitacji i fizjoterapii, są realizacją projektu w ramach Łódzkiego

Bu-
dze-
tu Obywa-
telskiego.
OHO

FOT.LODZ.PL

PATRYCJA KABZIŃSKA

BEATA WARDA

Architektura na jedwabiu

Beata Warda i Patrycja Kabzińska są absolwentkami wzornictwa na Politechnice Łódzkiej. Wspólnie realizują oryginalny projekt „Flaner” – tworzą unikatowe chusty z łódzkimi motywami.

Obie bardzo dobrze wspominają studia i twierdzą, że dzięki nim świetnie się rozwinęły. Po ukończeniu wzornictwa znalazły pracę przy tworzeniu tkanin, ale cały czas miały wrażenie, że czegoś im w życiu brakuje. Myśl o zrealizowaniu kolejnego przedsięwzięcia dojrzywała w głowie Beaty kilka lat. Niestety, ciągły brak czasu uniemożliwił jej podjęcie konkretnych działań, ale w związku z obchodami 600-lecia Łodzi kobieta wreszcie postanowiła wziąć sprawy w swoje ręce i zaprosiła do współpracy Patrycję.

– Pomyśl przyszedł, gdy szukałam prezentu dla bliskich – mówi Beata. – Moi przyjaciele i rodzina kochają Łódź, dlate-

go chciałam przygotować dla nich coś, co byłoby świetną łódzką pamiątką. Poza tym uwielbiamy wszystko, co wiąże się z tkaninami i grafiką. Na samym początku planowałyśmy tworzyć poduszki, ale szybko porzuciłyśmy ten pomysł. Doszłyśmy do wniosku, że nasze produkty powinny być bardziej praktyczne.

Prospołeczna misja

Beata i Patrycja zaczęły tworzyć chusty i apaszki, na których znajdują się wzory związane z łódzkimi budynkami. Jak podkreślają, w naszym mieście jest mnóstwo perełek architektonicznych, o których ludzie niewiele wiedzą.

Łódzianki zdecydowały się na trzy budowle – kamienicę pod

Gutenbergiem, willę Kindermanna i hotel Savoy. Wybrały się do tych miejsc, zrobiły im zdjęcia, a następnie naszkicowały poszczególne elementy. Skupiły się przede wszystkim na detalach architek-

rające informacje na temat przedstawianych kamienic oraz ich poszczególnych elementów. Patronami całego projektu są flanerzy, czyli ludzie, którzy w XIX w. spacerowali ulicami europej-

Na konkursie

W tym roku kobiety zgłosiły jedną ze swoich prac do konkursu „Młodzi na start”, organizowanego przez magazyn „ELLE Decoration”. Tematem przewodnim tych zmagania był „ślad”.

– Doszłyśmy do wniosku, że architektura to najtrwalszy ślad, jaki człowiek może zostawić – dodaje Patrycja. – Pomyślałyśmy, że osoby były bardzo kreatywne, niektórzy nawiązywali nawet do ekologii. My postawiłyśmy na „Flanera u Gutenberga” i na naszą prospołeczną misję.

Ekskluzywnie

Każda stworzona przez łódzianki chusta jest wyprodukowana tylko w 100 egzemplarzach i nie ma możliwości jej powielenia. Dzięki temu jej posiadacze mogą czuć się wyjątkowo. Autorki podkreślają, że ich projekt wprowadza nową jakość na rynku pamiątek w Polsce.

– Czegoś takiego jeszcze nie było – zapewnia Beata. Jak dodają, ich projekt cieszy się zainteresowaniem, i to nie tylko wśród kobiet. Piszą do nich także mężczyźni, chcący zakupić jakąś część garderoby dla siebie. Łódzianki powoli myślą o przygotowaniu fularów z łódzkimi motywami. W przyszłości będą chciały też wprowadzić kolejne rodzime wzory. Niewykluczone, że kiedyś rozwiną swój projekt o motywy innych polskich miast, ale nie planują zapominać o Łodzi.

Konrad Wojtczak
FOT.ŁODZ.PL

Hotel Savoy

Kamienica Gutenberga

Willi Kindermanna

tonicznych. Później dobrały odpowiednie kolory i przesyłały swoje projekty do realizacji. Wzory wydrukowano na chustach z jedwabiu z Milánówka. Oprócz tego kobiety przygotowały specjalne karty zawie-

w łodzianach i turystach zainteresowania naszą rodzimą architekturą oraz zachęcenie do zagłębienia się w jej historię.

JAKA JEST TWOJA HISTORIA?

Napisz i opowiedz nam o swojej pasji:
redakcja_historia@biblioteka.lodz.pl

FOTO: MAT. PRAS.

LĘTNI BRZMIENIA

Dwudniowy muzyczny festiwal Letnie Brzmienia zagości w nadchodzący weekend w Ogrodach Geyera (Piotrkowska 293/305).

W piątek (4 sierpnia) wystąpią: Faustyna Maciejczuk, ARS LATRANS Orchestra, Rubens, Vito Bambino, Daria Zawiałow i Krzysztof Zalewski. W sobotę o godz. 17:00 za-

gra Tynsky, a potem: WalaśKraksaKryzys i Zalia, Kacperczyk, a o godz. 21:00 Katarzyna Nosowska. Na zakończenie wystąpi specjalny, międzypokoleniowy projekt muzyczny „Babie Lato”, który tworzą: Natalia Kukulska, Bowska, Margaret, Zalia i Mery Spolsky. Cena biletów: jeden dzień – 169 zł, karnet na dwa dni – 299 zł. **EMa**

GANGSTERSKI KLASYK FILMOWY

Kino Kinematograf (pl. Zwycięstwa 1) zaprasza wielbicieli kina mafijnego na projekcję jednego z najlepszych filmów tego gatunku, a także jednego z najlepszych filmów stworzonych przez Martina Scorsese.

Dramat „Chłopcy z ferajny” z udziałem gwiazd, wśród których znaleźli się m.in. Robert De Niro, Joe Pesci (za tę rolę otrzymał Oscara), Ray

Liotta, Lorraine Blanco czy Samuel L. Jackson, to historia mafijnych porachunków i reguł panujących w organizacji, której członkowie są bezwzględni i zorientowani na zdobywanie ogromnych pieniędzy. Seans odbędzie się w ramach świętowania 100 lat wytwórni Warner Bros, w niedzielę (6 sierpnia) o godz. 18:45. Bilety kosztują 17 i 19 zł. **EMa**

FOTO: MAT. PRAS.

FOTO: MAT. PRAS.

DARIA ZE ŚLĄSKA

Jedną z najbardziej interesujących debiutantek polskiej sceny muzycznej zagra koncert w sobotę (5 sierpnia) na Letnisku Księży Młyn.

Artystka wywodzi się z wytwórni Jazzboy, która jest odpowiedzialna za karierę m.in. Kaśki Sochackiej i Korteza. Jej melodyjne piosenki z oryginalnymi tekstami, takie jak „Kill Bill” czy „Gambino”, stały się już hitami, a tegoroczna, bardzo nastrojowa, płyta „Daria ze Śląska tu była” zebrała bardzo entuzjastyczne opinie. Bramy zostaną otwarte o godz. 19:00, a koncert rozpocznie się o godz. 20:00. Bilety kosztują 69 zł.

Red

FOTO: MAT. PRAS.

FOTO: LODZ.PL

BAŚNIOWA PIOTRKOWSKA

W niedzielę (6 sierpnia) Baśniowa Piotrkowska zaprasza rodziny na spektakl „Księżniczka na ziarnku grochu” Teatru Akademia Wyobraźni. Bajka Andersena rozpocznie się w samo południe w podwórku przy ul. Piotrkowskiej 3. Wstęp wolny.

Red

KINO

POD GWIAZDAMI

TME Polówka przygotowała bardzo interesujący zestaw filmowy do obejrzenia w nadchodzący weekend (4–6 sierpnia). Wszystkie seanse rozpoczynają się po zmroku, o godz. 21:00. Wstęp na nie jest bezpłatny.

W piątek wyświetlony zostanie film „Paryż, 13 dzielnica” (Nowa Fabryczna, ul. Składowa 35). W sobotę Fuzja (ul. Milionowa 6A) zaprasza na taneczny „La La Land”. Niedziela to trzy projekcje: „Matrix” na Moto Polowce (parking TME, ul. Rozalii 1, wejściówki na polowka.com), dramat „Miasto 44” na Księżym Młynie oraz film o tematyce sportowej „Wojna płci” w kinie na Polesiu (boisko przy Szkole Podstawowej nr 169, ul. Napoleńska 7/17).

EMa

MUZYKA

Sombrero... pa twor... Akademi... Zajdę (... Martynę... towy), (... saksofon... Dalmatę... wystąpi... dzi na ko... ne Matine...

W najbliż... tódzką p... wokół s... dliska, ... niespodz...

Utwory... kiego, A... Stevieg... wych a...

M O

Cykl Miej... okazja, a... nych, mł... ków.

W piątek... 19:00 w... (dawny... al. Piłsu... Kaźmier...

FOTO: MAT. PRAS.

MUZYCZNY PORANEK W MUZEUM

o Sax Quartet, czyli grupa złożona przez studentki Akademii Muzycznej: Zuzannę Gelsman (saksofon sopranowy), Klaudię Szymkowiak (saksofon altowy) i Natalię (saksofon barytonowy), koncert z cyklu Muzyczne. Usłyszmy „Histoire

du Tango” – czteroczęściowy utwór prezentujący ewolucję tego gatunku, skomponowany przez argentyńskiego mistrza Astora Piazzollę, czy „Tango Virtuoso” francuskiego kompozytora i organisty Thierry’ego Escaicha. Koncert odbędzie się w niedzielę (6 sierpnia) o godz. 12:00. Bilety kosztują 12 zł (ulgowy) i 18 zł (normalny). **EMA**

Już w sobotę (5 sierpnia) o godz. 13:00 na Widzewie odbędzie się pierwszy w historii miasta Łodzi Puchar w Palanta!

Polskie Stowarzyszenie Palantowe zaprasza do parku Baden-Powella, przy hali sportowej Ma-

łachowskiego. Każdy będzie mógł zagrać oraz zobaczyć, jak robią to najlepsi. Na miejscu zorganizowane będą treningi, nauka zasad i konkurs rzutów. Impreza potrwa od godz. 13:00 do godz. 16:00. Wstęp wolny.

KaWa

FOTO: ŁODZ.PL

PIESZO PO ŁODZI

Trzy bezpłatne spacer-y po mieście i jego zielonych terenach to propozycja dla wszystkich aktywnych, poszukujących wiedzy piechurów.

W piątek (4 sierpnia) warto wybrać się na spacer z Radkiem „Redmanem” Stępiem, który będzie odkrywać zakamarki Starego Widzewa i jego ulic, pełnych drewnianych domów. Zbiórka o godz. 17:00 przy skrzyżowaniu ulic Czechosłowackiej i Mazowieckiej.

W sobotę (5 sierpnia) Biblioteka Tuvim organizuje spacer po Lesie Łągiwnickim. Jak zachowywać się w lesie? Co robić w obliczu spotkania dzikich

zwierząt? Jakie tropy i ślady zostawiają mieszkańcy lasu? Odpowiedzi na te pytania pojawią się podczas spaceru po największym europejskim kompleksie leśnym w granicach miasta. Zbiórka o godz. 10:00 przy wiacie turystycznej, obok parkingu przy ul. Wycieczkowej w Łodzi.

W niedzielę (6 sierpnia) Koło Przewodników im. R. Rembelskiego z łódzkiego oddziału PTTK zaprasza na spacer po Karolewie, niegdyś dawniej podłódzkiej osadzie. Zbiórka o godz. 11:00 przed głównym wejściem na dworzec Łódź Kaliska.

Udział w spacerach jest bezpłatny. **EMA**

BAJKA WYMYŚLANKA

Teatr Komedii Impro zaprasza w niedzielę (6 sierpnia) do udziału w improwizowanym spektaklu rodzinnym „Bajka Wymyślanka”.

Publiczność włączy się do wspólnego budowa-

nia fabuły, a chętni będą mogli spróbować swoich sił na scenie. Przed aktorami nie lada wyzwanie, bo wszystko może się zdarzyć, gdy do akcji włącza się dziecięca wyobraźnia. Artyści będą musieli sprostować bardzo

kreatywnym rozwiązaniom fabularnym i scenariuszowym oraz zachować powagę. Start o godz. 16:00. Teatr Komedii Impro mieści się na OFF Piotrkowska. Bilety kosztują 40 zł.

red

INFO

ZGARNIJ ZAPROSZENIA

W piątek (4 sierpnia) ok. godz. 12:00 na facebookowym profilu „Łódź.pl” rozdamy 10 zaproszeń na spektakl. Śledź nasz profil i zgarnij bilety.

www.facebook.com/lozpl

FOTO: MAT. PRAS.

JAZZOWA NIESPODZIANKA W ALTANIE

W niedzielę (6 sierpnia) publiczność, zgromadzona w altanie w parku Źrózeczka tytułowa, jazzowa niespodzianka.

Zbigniewa Wodec-Agnieszki Osieckiej czy Wondera w jazzo-gramacjach to prawdzi-

wa gratka dla wszystkich entuzjastów muzyki popularnej. Wystąpią: Szymon Michurski Quartet w składzie: Szymon Michurski – gitara, Amelia Lubicz Miszewska – wokal, Daniel Mikołajewski – perkusja, oraz Dominik Róg – bas. Start o godz. 17:00. Wstęp wolny. **Red**

FOTO: ŁODZ.PL

MUZYCZNE ODKRYCIA

Strefy Kultury to by poznać utalentowanych, łódzkich muzy-

(4 sierpnia) o godz. MSK Stary Widzew Dom Kultury Widok, (ul. Piotrkowska 133) wystąpił Rutkowski Expe-

imental Duo. Koncert, którego brzmienie opiera się na perkusji i kontrabasie, uzupełnione jest efektami elektronicznymi, będzie ciekawą propozycją dla fanów jazzu i muzyki improwizowanej. Bilety kosztują 20 zł.

Red

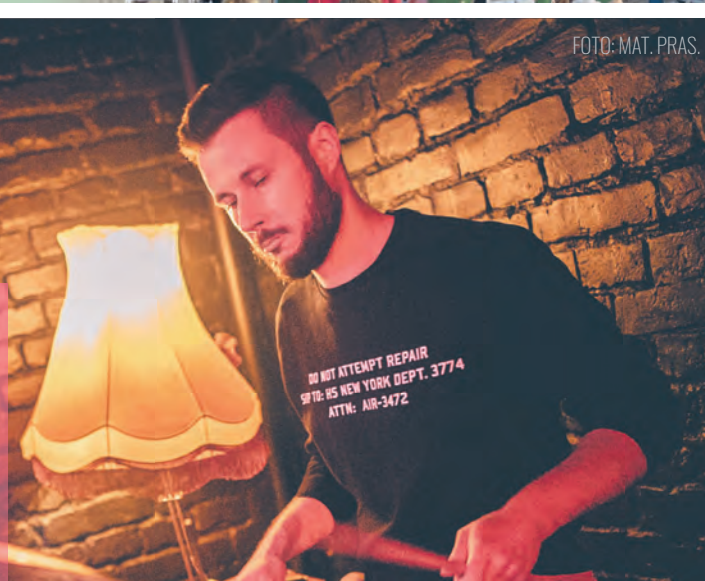

FOTO: MAT. PRAS.

KONCERT POD ZEGAREM

Kompozytor, autor tekstów i wokalista w zespołach Myslovitz, Snowman, Lumikulu, czyli Michał Kowalonek, wystąpi „pod zegarem” na Songwriter Festiwal w sobotę (5 sierpnia) o godz. 20:00 u zbiegu ulic Piotrkowskiej i 6 Sierpnia.

Artysta koncertował m.in. w Nowym Jorku, Memphis, Chicago, Londynie, Paryżu i Berlinie na jednej scenie z takimi artystami, jak Lenny Kravitz, Hozier, Archive. Wspiera młodych twórców oraz tworzy muzykę dla dzieci. Koncert jest otwarty dla publiczności.

Red

FOTO: MAT. PRAS.

Stajnie na łódzkich podwórkach

W centrum Łodzi, w przeludnionych kamienicach obok ludzi żyły konie. Do dziś na podwórkach można odnaleźć budynki po dawnych stajniach i wozowniach. Jakie przepisy sanitarne obowiązywały właściciele koni pociągowych na terenie miasta?

Dawne stajnie czy wozownie bez trudu odnajdziemy w głębi niemal każdego śródmiejskiego podwórka – z czasem zostały one zaadaptowane na lokale mieszkalne czy użytkowe i garaże. Zaprzęgów konnych w Łodzi używano do transportu ludzi oraz przewozu wszelkich towarów. Furmankami i lorami przewożono węgiel, materiały budowlane czy towary niezbędne dla fabryk włókienniczych. Poza miasto wywożono zawartość szamb i śmietników, a przywożono czystą wodę, żywność i drewno na opał. Do czasu budowy linii tramwajowych podstawowym środkiem transportu dla mieszkańców były dorożki. Ostatnie z nich zniknęły z łódzkich ulic na przełomie lat 70. i 80. XX w.

Meldunek... dla konia
Stan liczebny koni w mieście zależał od prac sezonowych – rósł wraz z budową nowych kamienic, fabryk czy kanalizacji. Jeśli ktoś nabył

konia i chciał go trzymać na terenie miasta, to musiał w ciągu 24 godzin zameldować go w Biurze Policijnym. Procedura ta wiązała się z zabezpieczeniem zwierząt przed rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych, takich jak np. nosacizna. Zarząd Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Rosyjskiego zachęcał łódzkich woźniców do należytej opieki nad zwierzętami. Organizował dla nich konkursy, w których nagrody otrzymywali najlepiej dbający o zwierzęta, czystość stajni i stan uprzęży. Doceniano też umiejętność powożenia.

Sztywne zasady

W mieście obowiązywały ściśle przepisy sanitarne dotyczące trzymania koni na terenie posesji. Stajnie musiały znajdować się w odległości co najmniej 6 m od podwórkowej studni – nie mogły mieć wspólnych ścian z ubikacjami. Dopuszczalne były mieszkania nad stajniami, jeśli trzymano w nich najwyżej dwa konie. Jeżeli stajnie znajdowały się w budynkach murowanych, musiały mieć wentylację, wychodzącą ponad dom. Wymagane były też przeszklone okna, dające dużo światła. Wysokość stajni musiała osiągać co najmniej 2,5 m, a szerokość 3,5 m. Podłogi musiały być wyniesione nad poziom po-

dwórza, żeby wody deszczowe nie dostawały się do wnętrza. Koński mocz miał spływać do zbiorników lub ustępów. Obok stajni znajdowała się specjalna skrzynia na koński nawóz – szczelnie zamknięta i „wysmarowana smołą gazową, wewnątrz i na zewnątrz”. Nawóz miał być usuwany ze stajni raz dziennie i wywożony przynajmniej raz w tygodniu. Istniał zakaz wylewania gnojówki do ścieków podwórzowych lub ulicznych. Nawozu nie wolno było też wyrzucać na śmietnik. Stajnie ze względów sanitarnych przynajmniej raz na trzy miesiące bielono wapnem. Za nieprzebranie przepisów groziła kara grzywny, a nawet areszt. Stajnie raz w roku podlegały kontroli sanitarno-weterynaryjnej, a raz w roku w mieście przeprowadzano również przegląd koni i dorożek. Pamiątką po używanych w mieście zaprzęgach konnych są żeliwne odboje w bramach kamienic. Chroniły one mury przed uszkodzeniem ich przez koła i piasty wjeżdżających na podwórka wozów. Unie-
możliwiały też wjazd na podwórka wozów o zbyt dużym rozstawie kół.

Miłosz Wika

W wielu śródmiejskich zakątkach znajdują się dawne stajnie i wozownie

Dorożki na ulicy Piotrkowskiej

Żeliwne odboje chroniły mury przed uszkodzeniami od kół konnych wozów

Projekt stajni i wozowni na posesji między Piotrkowską a Sienkiewicza

FOT. WIKIPEDIA, ENVATO ELEMENTS

TEATR W OGRÓDKU

Zaczął się w szopie, ale szybko przeniósł się może jeszcze nie na salony, a do... ogródków. Historia teatru w Łodzi jest może nieprzesadnie długa, ale z pewnością ciekawa.

Niespełna 200 lat temu u zbiegu ul. Zgierskiej i pl. Kościelnego stała drewniana szopa, należąca do znajdującego się tam zajazdu. I choć wędrownie grupy aktorów docierały do naszego miasta już wcześniej (może właśnie do tejże szopy), to pierwszy udokumentowany spektakl odbył się na łódzkich ziemiach w 1844 r. za sprawą trupy teatralnej Ignacego Marzantowicza. Potem było już nieco bardziej cywilizowanie. W 1865 r. Łódź odwiedził zespół operetkowy z Niemiec. Artyści dawali przedstawienia na

specjalnej scenie ogródkowej w parku Źródlińska. O skali sukcesu niech świadczy to, że niemiecki zespół zdecydował się pozostać w mieście na stałe. To dało do myślenia łódzkim przedsiębiorcom, którzy w parakulturalnych występach coraz częściej widzieli szansę na zapewnienie swoim lokalom gastronomicznym dodatkowej klienteli.

Przedstawienie przy piwku

W 1870 r., jakby na umówiony znak, Łódź powiększyła się o dwa teatryki

letnie. Pierwszy stanął w ogrodzie zajazdu Paradyz (ul. Piotrkowska 175), drugi na posesji Fryderyka Sellina, dla którego nie były to pierwsze takie próby – teatr powołał jeszcze w poprzedniej dekadzie przy ul. Konstantynowskiej (dziś ul. Legionów). Letnie teatryki były do siebie podobne tak repertuarem (zwykle niezbyt wyszukany), jak i wyglądem. Otoczona zielenią scena, rzędy krzeseł i ławek, ogrodzenie z drewnianych barier. Wstęp za te ostatnie także był płatny, ale wydatek okazywał się zdecydowanie mniejszy niż na numerowane miejsca siedzące. Ale odległość miała swoje konsekwencje. Kiedy uliczny gwar się potęgował, bo akurat trafiły na siebie dwa wozy z rżącymi końmi, publika zza ogrodzenia krzyczała do aktorów „głośniej,

głośniej!”. Wtedy krzyczyć zaczęli artyści, a dialogi zmieniały się w pokrzykiwania. Watorów artystycznych było coraz mniej, ale to nie ich szukała gwiazda, a przynajmniej jej większość.

„W ogródku kusi cud”

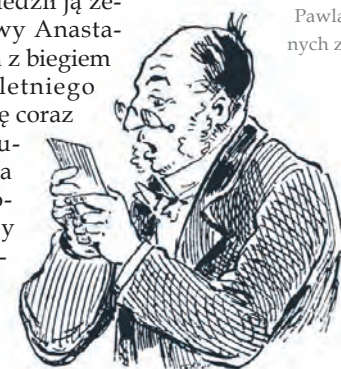
Publiczność oczekiwała przede wszystkim rozrywkę, a konkretniej tzw. watorów. Suknie aktorek? Najlepiej z głębokim dekoltem, a już na pewno z wycięciem z boku, które pozwalało podziwiać nogi aktorek. Zgrabny dialog sztuki był niczym przy zgrabnej nóżce występującej artystki. O tych występach powstawały nawet kabaretowe przyśpiewki: „Żonusia, ach żonusia pojechała do „wód”! / Mężusia, ach mężusia w ogródku kusi cud!”. Te „cuda” objawiały się zresztą

nie tylko na scenie. Do zawierania znajomości z zasiadającymi na widowni panami skore były tak aktorki, jak i przewijające się przez publiczność dziewczęta nieco lżejszych obyczajów. Nie można się dziwić, że krytyce lokalnych dziennikarzy podlegała zarówno jakość przedstawień, jak i to, co się wokół nich wyprawiało. Trzeba jednak oddać – zwłaszcza scenie Sellina – że pojawiały się na niej także ambitniejsze rzeczy. W 1873 r. odwiedził ją zespół operetkowy Anstazego Trapszy, a z biegiem lat repertuar letniego teatru stawał się coraz bardziej wyszukany, można w nim było podziwiać choćby dzieła Moniuszki czy Offenbacha.

Sellin i Bedorf (właściciel Paradyzu) pociągnęli swoim przykładem innych restauratorów. Prawie każda dzielnica Łodzi dorobiła się ogródka rozrywkowego, choć częściej niż teatry znajdowali w nich miejsce muzycy czy wędrowni sztukmistrze. Rozkwit ogródków artystycznych wyhamował jednak jeszcze przed I wojną światową. Modę na nie przerwały kinematografy i publiczność, która zagłosowała nogami, zostawiając teatr dla filmu.

Daniel Markiewicz

Korzystałem z książki Waclawa Pawlaka „Minionych zabaw czar”

Zajazd Paradyz

Teatr Polski w Sali Fr. Sellin.
W środę dnia 24 stycznia (5 lutego) r.b. na beneficjum Aleksandra Podwyszyńskiego daną będzie komedjo-opera w 3ch odstonach, oryginalnie przez W. Bogusławskiego napisana pod tytułem:
C U D,
czyli:
Krakowiacy i Górale.
Sztuka ta jedna w swoim rodzaju, utwór znakomitego dramaturga, ubarwiona śpiewami i tańcami ludowymi, na wszystkich scenach z największym przyjmowana była zapałem niezawodnie i tutaj uprzyjemni wieczór szanownym amatorom sceny. Krakowiacy i Górale, różnią się zupełnie od przedstawianych już karpaczkich Górali i Krakowiaków w Mogile.

Fryderyk Sellin

FOT. ŁODZER ZEITUNG

Teatr w lokalu Fryderyka Sellin.
W niedzielę dnia 15 (27) stycznia r. b.
„Żyd Wieczny Tułacz.”
Mellodrama w 5ciu aktach z francuskiego, tłumaczona przez Majeranowskiego.

FOT. ŁODZER ZEITUNG

TEATR LETNI
w ogrodzie SELLINA
Towarzystwo Artystów Dramatycznych
pod dyrekcją
JÓZEFA TEXLA.
W piątek dnia 1 maja 1885 r.
NOC WŁOSKA
Ogród świetnie uilluminowany
różnokolorowemi lampionami
SMOCZA JAMA
Opera ludowa w 3-ach aktach, z tańcami, oryginalnie napisana przez J. N. Kamińskiego, muzyka Kurpińskiego
Wrazie niepogody przedstawienie odbędzie się w teatrze VICTORIA

FOT. DZIENNIK ŁÓDZKI

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

Na środku brzucha	Tur. ścięcie głowy		Produkcja płótna	Szklaneczka alkoholu z sokiem	Usterka, defekt wyrobu	Spód puszki	Szyje ubrania	Prawnik w firmie	Izraelita
	Typ lokomotywy	Marka nart				Pasażer bez ważnego biletu		Przenosi siły rozciągające w maszynie	Prosty wierszyk dla dzieci
			Koralowa w morzu	16 15	Język oryginału "Iliady"		6	Namiot z areną	
Gatunek sera				Raz, ..., Trzy - zespół muzyczny		Socjalistyczne Niemcy		W marcowe zginął Cezar	Metal, składnik stopowy i mikroelement (Mn)
Sąsiad Iraku			18 12	Kraksa na szosie					
Gaz o przenikliwej woni			Pole, lan	19 4	Syn dziędziców z dworku	Kwaczące pisklę		Peleng inaczej	9
				Film Waldemara Szarka	50 %			Karzeł z baśni Polski samolot	
		11							
Łagodzony lekami lub masażem	Podstawa kolumny	Np. pierwsza piłkarska	3	Kłód - rzeka, przez flisaków Paliwo jądrowe		Pieszczotliwie o niemowlaku	10	Miasto nad Jeziorakiem	
Zwitek merli			Przepływa przez Tulę (Rosja) Z Gerdą w baśni		Córka Tantalusa	2		Kłosowski, aktor	
				Np. ojciec		Piwnie w rysopisie		... Bank Śląski	5
Krótkie wiosło na jachcie	Ma je papla				8		"Wielka ... w chińskiej dzielnicy", film		
					13		14		
			17	Polecenie			Z jej mleka oscypki	Film Akiry Kurosawy	1

Tytuł piosenki Anny Jantar:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Była waluta Niemiec	Gorący płyn z ziół		Patron Irlandii	Turystyczna wyspa hiszpańska	Edward dla bliskich	Sprzęt do przedziania ziółek	Marka pasty do zębów	Model Fiata	Nęcenie zwierzyny
	Poza gimnastyczna	Rybie pod ziemią				Odmiana śliwy		Polski producent jogurtów	Rzucanie błaskiem przez żarówkę
			Pomyłka, lapsus	7	9	Płowa kocica z sawanny	5	Opowieść o Calineczce	13
Liche spodnie				Wielki ptak z Australii	4			Polska służba specjalna	Okalają nozdrza konia
Sąsiad Ormianki				Znamię, piętno		Kolejowy ułożony z szyn			
Obszar z biegunem północ.	10	12	Profit z biznesu		Rygiel	Potrawa dietetyczna		Platforma nad stawem	
			2	Oferma, niezguła			8		
				Ekipa w czołgu				Naftowy kartel List żelazny	
Szybowanie nad ziemią	Paryskie muzeum	Maly model Daewoo	Sagowiec, drzewo podobne do palmy			Okrągłe ciastko z bitą śmietaną		Jacek, trener piłkarski	
			Otwór w silosie						
Paweł, muzyk i polityk			Przeciwnik torysa w Anglii	11	Cicha mowa			Ignorant przy pececie	
			Zrzesza harcerzy			Santana, trener piłkarski			
3			Kształci się sam					W parze z nim	6
Wolne od pracy w firmie	Matowy głos				Karlowe ..., czeski kurort		Imię Broza-Tito, przywódca jugosłowiańskiego	1	
			Ozdoba płaszcza						
						Początek dnia, brzask		Kabaret z Laskowikiem	

Tytuł piosenki Krzysztofa Krawczyka:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

„Krzyżówki z Koroną”
-DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

SUDOKU ŁATWE

4			9		3			8
	5	6	1		2	4	9	
9	2			8			1	4
	3						8	
6	1			3			7	9
	6	9	8		5	1	3	
7			3		9			2

SUDOKU ŚREDNIE

6		8				2		7
				6			1	
2		5			1	3		
	8		5					
		9				8		
					7		4	
		6	3			4		8
	7			5				
3		1				6		5

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁÓDZI

informuje, że w dniach **od 04 sierpnia 2023 r. do 25 sierpnia 2023 r.** na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 wywieszane będą wykazy nieruchomości położonych w Łodzi przy:

- **ul. Marcina Kasprzaka 64B** (część działki nr 129/48 w obrębie P-7) o powierzchni 30 m²,
- **ul. Ogrodowej 28** (część działki nr 27/12 w obrębie P-9) o powierzchni 30,03 m²,
- **ul. Brójeckiej 5/7** (działka nr 590/1 w obrębie G-55) o powierzchni 70 m²,
- **ul. Bobowej 1** (działka nr 160/2 w obrębie P-6) o powierzchni 509 m²,
- **ul. Bobowej 2** obręb P-6 (część działki nr 185/13, działka nr 185/13) o łącznej powierzchni 266 m²,
- **ul. Bobowej 4** (działka nr 185/12 w obrębie P-6) o powierzchni 131 m²,
- **ul. Perłowej 1** (działka nr 185/8 w obrębie P-6) o powierzchni 133 m²,
- **ul. Ekonomicznej bez numeru** (część działki nr 371 w obrębie G-41) o powierzchni 126 m²,
- **ul. Konspiracyjnego Wojska Polskiego 11** (część działki nr 260/56 w obrębie G-17) o powierzchni 85 m²,
- **ul. Wapiennej bez numeru** (działka nr 78/1 w obrębie P-7) o powierzchni 925 m²,
- **al. Włóknarzy 178** (działka 77/2 w obrębie P-7) o powierzchni 180 m²,
- **ul. Jacka Malczewskiego 52** (część działki nr 164/12 w obrębie G-16) o powierzchni 8 m²,
- **ul. Antoniego Wiwulskiego bez numeru** (część działki nr 4/35 w obrębie G-11) o powierzchni 25 m²,
- **ul. Rusalki 10 obręb P-35** (część działki nr 121/3, część działki nr 121/4, część działki nr 121/5) o łącznej powierzchni 1 105 m²,
- **ul. Rusalki bez numeru obręb P-35** (część działki nr 116, część działki nr 117, część działki nr 136/1, część działki nr 131) o łącznej powierzchni 10 148 m²,
- **ul. Rusalki 24 obręb P-35** (część działki nr 108, część działki nr 109/2) o łącznej powierzchni 3 322 m²,
- **ul. Pienistej bez numeru** (część działki 106 w obrębie P-35) o powierzchni 1 248 m²,
- **część działki nr 107 w obrębie P-35** o powierzchni 1 394 m²,
- **ul. Józefów bez numeru** (działka nr 67/1 w obrębie G-46) o powierzchni 5 747 m²,

przeznaczonych do wydzierżawienia na okres do 3 lat, w drodze bezprzetargowej;

- **ul. Michała Ossowskiego bez numeru** (część działki nr 126/11 w obrębie P-7) o powierzchni 0,20 m²,
- **ul. Płockiej 6** (część działki nr 122/4 w obrębie G-5) o powierzchni 12,17 m²,
- **ul. Rajmunda Rembélińskiego 29** (część działki nr 55 w obrębie P-29) o powierzchni 1,70 m²,
- **ul. Klaudiusza Łazowskiego 62** (część działki nr 228/1 w obrębie G-27) o powierzchni 0,90 m²,
- **ul. Kazimierza Tetmajera 14** (część działki nr 64/1 w obrębie G-16) o powierzchni 4,62 m²,
- **ul. Rzgowskiej bez numeru** (część działki nr 893/99 w obrębie G-26) o powierzchni 7,10 m²,

przeznaczonych do udostępnienia pod lokalizację infrastruktury przesyłowej na okres do 3 lat.

Czas na pierwsze punkty

Tabela na 03.08.2023, godz. 20:00

EKSTRAKLASA	M	G	PKT
1. Lech Poznań	2	4:1	6
2. Zagłębie Lubin	2	4:2	6
3. Pogoń Szczecin	2	3:1	6
4. Legia Warszawa	1	3:0	3
5. Raków Częstochowa	1	3:0	3
6. Ruch Chorzów	2	3:2	3
7. Warta Poznań	2	2:1	3
8. Jagiellonia Białystok	2	4:4	3
9. Widzew Łódź	2	4:4	3
10. Radomiak Radom	2	2:2	3
11. Stal Mielec	2	2:2	2
12. Cracovia	1	2:2	1
13. Korona Kielce	1	1:1	1
14. Śląsk Wrocław	2	2:3	1
15. Piast Gliwice	2	1:2	1
16. Puszcza Niepołomice	2	3:7	0
17. Górnik Zabrze	2	0:4	0
18. ŁKS Łódź	2	0:5	0

MISTRZ   PUCHARY   SPADEK

Przy al. Unii Lubelskiej 2 wszyscy wciąż czekają na premierowe trafienie i premierowe punkty w obecnym sezonie. Spotkania z Legią Warszawa i Ruchem Chorzów, mówiąc delikatnie, do najbardziej udanych nie należały. Czas się zrehabilitować z Koroną Kielce.

Terminarz nie był zbyt łaskawy dla ŁKS-u. Już w pierwszym meczu łodzianie trafili na Legię Warszawa, dodatkowo grali na wyjeździe, zatem porażka 3:0 nikogo nie dziwiła. Było sporo utyskiwania na grę w defensywie, ale kibice nie mieli minorowych nastrojów. W meczu z Ruchem wszyscy już jednak liczyli na 3 punkty i pewne zwycięstwo, a było zupełnie inaczej. ŁKS zaprezentował się jeszcze słabiej, przegrał, a do tego na dłuższy czas ze składu wypadł Kaj Tejan.

Teraz wszyscy pokładają nadzieję w tym, że spotkanie w ramach trzeciej kolejki będzie rozgrywane w Łodzi. Stadion Króla pozostaje niezdojony od ponad roku. Nawet kiedy w ramach Pucharu Polski przyjeżdżały tu drużyny z Ekstraklasy, nie dawały rady gospodarzom w regulaminowym czasie gry. Czy spotkanie na własnym obiekcie pomoże drużynie Kazimierza Moskala? Oby. Dwie porażki nie czynią jeszcze dramatu, ale trzy pierwsze mecze bez punktu byłyby już czarną serią.

Wieczny kandydat do spadku

Korona Kielce awansowała do Ekstraklasy rok temu, razem z Widze-

wem Łódź i Miedzią Legnica, i od razu stała się głównym kandydatem do spadku, jednak dobrą końcówką sezonu zapewniła sobie utrzymanie. W tym roku jest podobnie. Znow wszyscy skreślają Złocisto-Krwistych, a ci znow chcą pokrzyżować prognozy dziennikarzy, zatem punktowanie z takimi przeciwnikami jak ŁKS jest wręcz obowiązkiem. Kto będzie górą? Dowiemy się w piątek (4 sierpnia) o godz. 20:30.

PB

FOT. WIDZEW (MARTYNA KOWALSKA)

ROZWIĄCZ WĄTPLIWOŚCI

Łyżka miodu, dwie łyżki dziegciu – tak można określić obecną grę Widzewa Łódź. W meczu z Puszcą Niepołomice były punkty i dobre momenty, z Pogonią Szczecin – ładna bramka, ale też ultradefensywna gra i porażka. Kibice liczą, że z Jagiellonią Białystok uda się potężyć wynik i efektywność.

Paradoksalnie po dwóch pierwszych kolejkach o Widzewie wiemy mniej niż przed rozpoczęciem sezonu. Trener Janusz

Niedźwiedź zapowiadał zmianę ustawienia i tak się stało, jednak wszyscy są zaskoczeni, że grający dość ofensywnie zespół przekształcił się w mocno defensywny. Marek Hano-usek został przestawiony za drugą linię i zdecydowanie rzadziej widywaliśmy go pod bramką rywali. Szczególnie po meczu z Pogonią Szczecin kibice narzekali na głęboko cofniętą obronę i na to, że momentami zespół grał dziewięcioma zawodnikami w linii i bał się atakować.

W meczu z Jagiellonią ma być inaczej. Zespół ma odważnie atakować, wysoko pressować i dominować na boisku. Są ku temu predyspozycje. W pierwszych dwóch spotkaniach dobrze prezentowali się Bartłomiej Pawłowski, Ernest Terpiłowski, Fran Alvarez czy Jordi Sanchez.

Dwa oblicza

Na początku sezonu Jaga pokazała dwa ob-

Czy w Białymstoku Bartłomiej Pawłowski po raz kolejny w tym sezonie wpisze się na listę strzelców?

JAGIELLONIA
BIAŁYSTOK

EKSTRAKLASA
3. KOLEJKA

PIĄTEK
(4 SIERPNIA)
GODZ. 18:00

WIDZEW
ŁÓDŹ

CANAL+

licza – dość nieporadne w meczu z Rakowem Częstochowa i dominujące w starciu z Puszcą Niepołomice. Zespół Adriana Siemieńca niejednokrotnie pokazywał, że potrafi być bardzo groźny na własnym stadionie. Mecz odbędzie się w piątek (4 sierpnia) o godz. 18:00.

PB

FOTO: MAT.PRAS, ŁÓDŹ.PL

Z ŁÓDZKIM AKCENTEM

Z dwuletnim poślizgiem w chińskim Chengdu rozpoczęła się 31. Letnia Uniwersjada, której zakończenie zaplanowano na 8 sierpnia. Ta edycja studenckich igrzysk miała się odbyć w 2021 r., jednak plany pokrzyżowała pandemia Covid-19. Ostatecznie zawody zainaugurowano 28 lipca 2023 r., a 1 sierpnia reprezentanci Polski świętowali zdobycie pierwszego złotego medalu. Wywalczyła go męska sztafeta pływacka 4 × 100 m stylem dowolnym. Na podium złoty krążek odebrał m.in. Jakub Kraska – student Uniwersytetu Łódzkiego, występujący w barwach AZS-u Łódź.

Razem z nim na najwyższym stopniu podium stanęli też: Kamil Sieradzki (AWF Katowice, AZS AWF Katowice), Dominik Dudys (AWF Katowice, AZS AWF Katowice) i Mateusz Chowaniec (AWF Katowice,

ce, AZS AWF Katowice). W ekipie prowadzonej przez trenera Jakuba Karpiańskiego (AZS AWF Katowice) oprócz Kraski był też m.in. jego klubowy kolega Marcel Wągrowski. Student Politechniki Łódzkiej nie został oficjalnie udekorowany, gdyż płynął tylko w eliminacjach, a nie w finale.

– Nie powinno tak być. W składzie sztafety jest sześciu pływaków i jeśli zawodnik brał udział w kwalifikacjach, po których jego zespół zdobył medal, to też powinien stanąć na podium. Tak było chociażby podczas Igrzyskach Olimpijskich w Tokio, gdzie nasza mieszana sztafeta lekkoatletyczna zdobyła złoto w biegu 4 × 400 m. Na podium stanęło wówczas sześcioro zawodników – powiedział prezes AZS-u Łódź, Lech Leszczyński.

Do pływackiego finału 4 × 100 m stylem dowolnym Polacy awansowali z szóstym czasem (3:19.05), ale w decydującym wyścigu okazali się bezkonkurencyjni i z wynikiem 3:14.60 zajęli pierwsze miejsce. Na podium znaleźli się również reprezentanci Brazylii (3:15.30) i Włoch (3:15.62).

Łodzianie w kadrze

W pływackiej kadrze Polski oprócz Kraski i Wągrowskiego są też inni przedstawiciele łódzkich uczelni i klubów. Do Chengdu polecili również: Jan Kałusowski (Politechnika Łódzka, MKS Trójka Łódź), Aleksandra Knop (Wyższa Szkoła Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi, UKS 190 Łódź) i Mikołaj Malec (University of Missouri, MKS Trójka Łódź).

Nadzieje medalowe

Z medalowymi nadziejami do Chin wybrały się polskie siatkarki, wśród których znalazły się zawodniczki mistrza Polski, czyli ŁKS-u Commercecon Łódź (Kinga Drabek, Julita Piasecka), oraz brązowe medalistki Tauron Ligi z Grota Budowlani Łódź (Małgorzata Lisiak, Justyna Łysiak). Wszystkie dziewczyny są studentkami Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu. W łódzkiej Społecznej Akademii Nauk u c z y się natomiast Paulina Damaske z BKS-u Bostik Białsko-Biała. Siatkarki prowadzo-

ne przez doskonale znane w Łodzi trenera Jacka Pasińskiego udział w Uniwersjadzie rozpoczęły od starcia z Brazylią. Po dwóch setach Polki prowadziły 2:0 i miały szansę na zakończenie meczu w kolejnej partii, ale przegrały ją do 23, a w następnej uległy rywalkom 19:25. O końcowym wyniku decydował więc tie-break. Więcej zimnej krwi zachowały w nim zawodniczki z Ameryki Południowej, które po grze na przewagi zwyciężyły 16:14 i ostatecznie wygrały mecz 3:2. Po kolejnym spotkaniu

Biało-Czerwone były już jednak w lepszych nastrojach. Po zwycięstwie 3:1 (25:20, 16:25, 25:21, 25:20) z Tajwanem Polki miały na koncie cztery punkty i zapewniły awans do ćwierćfinału, w którym w czwartek, 3 sierpnia, zmierzą się z reprezentacją Włoch. Podczas 31. Letniej Uniwersjady Chengdu 2021 Łódź reprezentują również lekkoatletki: biegająca na 100 m przez płotki Klaudia Wojtunik (Uniwersytet Łódzki, AZS Łódź) oraz były 400-metrowiec RKS-u Łódź – Mateusz Rzeźniczak (Politechnika Łódzka, KU AZS PŁ Łódź/MKS Aleksandrów Łódzki). Na Uniwersytecie Łódzkim studiuje także Jakub Augustyniak. Zawodnik Olimpij Grudziądz specjalizuje się w biegu na 800 m.

MD

ŁÓDZKA POGODYNKA

PIĄTEK

24°C

Imieniny obchodzą:
Alfred, Dominik,
Andrzej, Henryk,
Jan, Maria

04.08

SOBOTA

18°C

Imieniny obchodzą:
Jonasz, Stanisława,
Abel, Emil,
Oswald, Nonna

05.08

NIEDZIELA

16°C

Imieniny obchodzą:
Julita, Leopold,
Maryna, Julia,
Ludomiła, Piotr

06.08

Rodzinne miasto

TWÓRCY ŁÓDZI PRZEMYSŁOWEJ

Kończymy spotkanie z kolejną postacią z Pomnika Twórców Łodzi Przemysłowej, czyli Izraelem Poznańskim, który – niezależnie od różnych opinii – wyraźnie zapisał się w dziejach miasta. Był jednym z najważniejszych fabrykantów

W następnym odcinku rozpoczniemy opowieść o trzecim z fabrykantów, uwiecznionym na pomniku przed „Magdą”, czyli Henryku Grohmanie, reprezentującym kolejny znany ród łódzkich przemysłowców.

w okresie najbujniejszego rozwoju włókienniczej Łodzi. Dzięki talentom handlowym i pracy stworzył przemysłowe imperium i dorobił się ogromnej fortuny. W tkance miasta odcisnął swoje piętno – pozostało parę okazałych kamienic, kilka pięknych pałaców z „łódzkim Luwrem” na czele, czyli Muzeum Miasta Łodzi. Pozostał także ogromny kompleks fabryczny, zrewitalizowany i zamieniony w wielkie centrum handlowo-rozrywkowe Manufaktura, które stało się wizytówką miasta. Nawiązuje ono do tradycji miejsca nie tylko skalą i rozmachem, ale również poprzez Muzeum Fabryki oraz Rynek Włókiarek Łódzkich, utworzony na centralnym placu.

W Manufakturze regularnie obchodzone są urodziny dawnego właściciela

KRYMINAŁKI ZNAD ŁÓDKI

ZAZDROSNA HELENA

Ten obyczajowy skandal wybuchł latem 1931 r. i wywołał zgorznienie na całej ul. Pryncypalnej, a może nawet całych Chojnach. Głównymi bohaterami romansowej afery byli szanowani w okolicy mąż i ojciec, biuralista u Geyera, oraz nadobna panna z ul. Grzybowej, która trafiła pod małżeński dach kamienicy przy ul. Pryncypalnej, należącej do pani Heleny Zajdłowej. Ona to właśnie była połowicą wspomnianego pana Mateusza, podejrzliwa Helena szalała, a gdy w końcu odkryła potajemne schadzki, zaczęła się na schodach i zaatakowała Andzię solidną warząchwą, nakazując wyprowadzkę. Do pobitej dziewczyny wezwano nawet pogotowie, a krewką obrończynię małżeństwa sąd ukarał potem grzywną w wysokości 100 zł. agr

awantur, ale kiedy pokolik na poddaszu wynajęła śliczna, 20-letnia panna Andzia, zazdrość pani Zajdłowej sięgnęła zenitu, podobnie jak innych kobiet, bo dziewczę przykuwało uwagę panów w całej okolicy. Dwie małżonki na Chojnach próbowały ponoć otrucię się z jej powodu. Pośród niewiernych Mateusz miał do panny Andzi najbliżej i często wymykał się na poddasze, by mile spędzić czas przy czekoladkach i likierze. Podejrzliwa Helena szalała, a gdy w końcu odkryła potajemne schadzki, zaczęła się na schodach i zaatakowała Andzię solidną warząchwą, nakazując wyprowadzkę. Do pobitej dziewczyny wezwano nawet pogotowie, a krewką obrończynię małżeństwa sąd ukarał potem grzywną w wysokości 100 zł. agr

SZPITALA DOKTORA SONNENBERGA

KARTKA Z KALENDARZA

5 sierpnia 1863 r. w Inowłodzu urodził się Emanuel Sonnenberg – znany dermatolog. W 1885 r. ukończył II Gimnazjum w Warszawie i podjął studia na Wydziale Lekarskim Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Po uzyskaniu dyplomu w 1891 r. podjął pracę w żydowskim szpitalu na Czysem, ale wkrótce przeniósł się do Zgierza. Od 1897 r. pracował w Łodzi jako specjalista chorób skórnych i wenerycznych. W latach 1895–1911 praktykował także za granicą (Wiedeń, Ber-

Dr Emanuel Sonnenberg

lin, Hamburg, Paryż) pod kierunkiem znanych klinicystów. W 1914 r. został lekarzem wenerologii chojeńskiego szpitala, rok później

objął stanowisko ordynatora szpitala św. Aleksandra, a potem szpitala św. Antoniego w Łodzi. Funkcję tę sprawował do 1937 r. Był bardzo aktywny naukowo i społecznie. Wchodził w skład komitetu redakcyjnego „Czasopisma Lekarskiego” (1899–1908) i „Przeglądu Dermatologicznego” (od 1932). Był członkiem zarządu i sądu koleżeńckiego Łódzkiego Towarzystwa Lekarskiego (1904–1913), zarządu oddziału łódzkiego Związku Lekarzy Państwa Polskiego (1919–1928) oraz członkiem Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łodzi.

Udzielał się w sędzię dyscyplinarnym przy Łódzkiej Izbie Lekarskiej oraz był prezesem oddziału łódzkiego Towarzystwa Dermatologicznego od 1926 r. Publikował prace medyczne w polskich, niemieckich i francuskich czasopiśmie specjalistycznych. Zmarł 20 lipca 1939 r. w Łodzi i został pochowany na cmentarzu żydowskim przy ul. Brackiej. Od 1951 r. jego imię nosi Szpital Miejski na Stokach przy ul. Pieniny. agr

ŁÓDZIANIZMY NAWROT I PRZEJAZD

Ul. Nawrot dziś

jednokierunkowych traktów. Otóż ul. Przejazd (odwrotnie niż obecnie) prowadziła w kierunku wschodnim, do lasów rządowych, skąd zwożono drewno na miejskie budowy i na opał, a zaprzęgi wracały stamtąd do miasta po nawrocie, czyli właśnie ulicą Nawrot.

Nawrot i Przejazd to nazwy dwóch popularnych i ważnych łódzkich ulic w samym centrum miasta. Nawrot istnieje niemal od początku Łodzi przemysłowej, gdy wytyczano południowy bieg i przecznice ul. Piotrkowskiej w osadzie Łódka w 1827 r.

Natomiast Przejazd to dawna nazwa obecnej ul. Tuwima, która pierwotnie określana była jako „Przechód”. Określenia te nie są może nazbyt wyszukane, ale dość precyzyjnie nazywają funkcje tych dawnych,

Podobnie było w II poł. XIX w., kiedy na placu obok budowanego kościoła przy zbiegu ulic Przejazd i Dzikiej (ul. Sienkiewicza), w każdy wtorek odbywały się targi bydła i płodów rolnych. Furmanki wjeżdżały na targowisko od strony ul. Przejazd, a wracały ul. Nawrot, która po zachodniej stronie ul. Piotrkowskiej otrzymała w 1859 r. nazwę ul. Rozwadowskiej, a od 1921 r. do dziś nosi imię Ludwika Zamenhofs. agr

ŁÓDŹ.pl
DLA SENIORA | DLA RODZINY | A KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Kolejne wydanie w poniedziałek
7 sierpnia

GALERIA ŁÓDZKICH KAMIENIC I DETALI

Zrewitalizowana kamienica przy ul. Tuwima 46, składająca się z zabytkowego budynku frontowego z prawą oficyną, pochodzącymi z 1898 r., oraz z nowej oficyny od strony ul. Sass-Zdort